આરબીઆઇ / 2006-2007 / 315
આરપીસીડી.સીઓ.આરએફ.બીસી.નં. 67/07.02.01/2006-2007

એપ્રિલ 9, 2007

બધી સ્ટેટ અને સેન્ટ્રલ કો.ઓપરેટીવ બેંકો

માનનીય સાહેબ,

સૌથી નજીકના રૂપીયાને રાઉન્ડીંગ ઓફ ટ્રાન્ઝેકશન્સ

જાન્યુઆરી 1, 1991 ના અમારા સરકયુલર આરપીસીડી નં. આરએફબીસી. 68/ડી. 1-90-91 ને ચકાસો જેમાં બેંકોને ડીપોઝીટ પર વ્યાજ / એડવાન્સીઝ પર વ્યાજ ચાર્જીસની ચૂકવણી સહિત બધા ટ્રાન્જેકશન્સ નીયરેસ્ટ રુપી સુધી રાઉન્ડ ઓફ કરવાની સલાહ અપાઇ હતી, એટલે કે 50 પૈસા અને તેથી વધુનું ફ્રેકશન તે પછીના ઊંચા રૂપીયા સુધી રાઉન્ડ ઓફ થાય અને 50 પૈસાથી ઓછાનું ફ્રેકશન અવગણવામાં આવે. બેંકોને આમ છતાં રૂપિયાના ફ્રેકશન ધરાવતા કલાયન્ટસે ઇશ્યુ કરેલ ચેકો રીજેકટ કેડીસસોનર ન થવા જોઇએ તેવી સલાહ અપાઇ હતી.

2. અમે સલાહ આપીએ છીએકેતાજેતરમાં બેંકે ગવર્નમેન્ટ અકાઉન્ટની ક્રેડીટને કલેકશન માટે લોજ થયેલ રૂપિયાના ફ્રેકશનમાં મેળવેલ ડ્રાફટ સ્વીકારવા બેંકે મનાઇ કરી હોય તેવો એક કેસ ગુજરાત હાઇકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ આ`લો. ગુજરાત હાઇકોર્ટે બાબતને ગંભીરતાથી લેતાં, રીઝર્વે બેંક ઓફઇન્ડિયાને કાયાદકીય રીતે ઉપરના ફકરા 1માં જણાવેલ એકસ્ટન્ટ સૂચનાઓના પ્રકાશમાં આ બાબતે યોગ્ય પગલાં લેવાનું સૂચિત કર્યું છે અને જરૂર જણાય તો બધી બેંકો જોમણે આવા ચેક ન લેવા માટે ઇન્ટરનલ સરકયુલર્સ ઇશ્યુ કર્યાં હોય તેમને ફ્રેશ નોટીફીકેશન્સ / નોટીસોપાઠવવાનું અને એ જોવાનું કે રૂપિયાના ફ્રેકશનમાં મેળવેલ ચેક / ડ્રાફટ મેળવવાની ના પાડતા વ્યક્તિઓ સામે કડક પગલા લેવાય તેવું સૂચિત કર્યું છે. બેંકોને રૂપિયાના ફ્રેકશન ધરાવતા કલાયન્ટે ઇશ્યુ કરેલ ચેક / ડ્રાફટ તેમના દ્વારા રીજેકટ કે ડીસઓનર ન થાય તેની ખતારી કરવાની સલાહ અપાઇ છે. બેંકો આ બાબતે તેમના દ્વારા અનુસરાતી પ્રેકટીસ રીવ્યૂ પણ કરી શકે અને ઇન્ટરનલ સરકયુલર્સ વગેરે દ્વારા જરૂરી પગલાં લઇ શકે એ ખાતરી કરવા કે લાગતો વળગતો સ્ટાફ આ સૂચનાઓથી સુપેરે માહિતગાર છે જેથી કરીને જનતાને સહન ન કરવું પડે. બેંકો એ પણ ખાતરી કરી શકે કે રૂપિયાનું ફ્રેકશન ધરાવતા ચેક / ડ્રાફટ સ્વીકારવાની મનાઇ કરતા સ્ટાફ મેમ્બર્સ સામે યોગ્ય પગલાં લેવાય છે.

3. એ નોંધવું કે ઉપર જણાવેલ સૂચનાઓનો ભંગ કરતી કોઇપણ બેંક બેંકીંગ રેગ્યુલેશન એકટ, 1949 (એએસીએસ) ની જોગવાઇઓ હેઠળ પેનલાઇઝ થવા પાત્ર બનશે.

4. અમારી લાગતી વળગતી રીજયોનલ ઓફીસને રીસીપ્ટની જાણ કરશો.

આપનો વિશ્વાસુ,

(કે. ભટાચાર્ય)
જનરલ મેનેજર